

WSZYSTKO O PROWADZENIU DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZYCH

Justyna Broniecka

ZUS to nie **MUS**

JUSTYNA BRONIECKA

**WSZYSTKO
O PROWADZENIU
DZIAŁALNOŚCI
GOSPODARCZYCH**

Poznań 2023

© Copyright 2021 Twój biznes od podstaw Sp. z o.o.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Zabronione jest kopiowanie, przetwarzanie i rozpowszechnianie w jakimkolwiek celu oraz postaci bez pisemnej zgody autorów i wydawcy

Redakcja:

Aleksandra Kaczmarek

Projekt okładki:

Agnieszka Grzymała

Korekta:

Aleksandra Kaczmarek

DTP:

GroupMedia

Wydanie IV

Poznań: styczeń 2023

ISBN: 978-83-965350-3-0

Wydawca:

Twój biznes od podstaw sp. z o.o.

ul. Święty Marcin 29/8

61-806 Poznań

Email: justyna.broniecka@klimbs.pl

Spis treści

- 1. Wstęp /9
- 1. Charakterystyka działalności gospodarczej /13
- 2. Podstawowe pojęcia /15
- 3. Prowadzenie firmy bez rejestracji /17
 - 3.1. Kto z takiego przywileju może skorzystać? /17
 - 3.2. Co zrobić w przypadku, jeśli zostanie przekroczony próg maksymalnego przychodu na dany miesiąc? /18
- 4. Zakładanie działalności gospodarczej /21
 - 4.1. Jakie dane należy przygotować, aby zarejestrować działalność gospodarczą? /22
 - 4.2. Pozostałe obowiązki /24
- 5. Wady i zalety prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej /25
- 6. Najważniejsze zmiany dotyczące rozliczeń podatkowych, jakie wnosi Polski Ład /31
 - 6.1. Ulga dla klasy średniej /32
- 7. Formy opodatkowania /33
 - 7.1. Zasady ogólne /33
 - 7.2. Podatek liniowy /37
 - 7.3. Podatek ryczałtowy /41
 - 7.4. Karta podatkowa /56

8. Podatek VAT /63

- 8.1. Czy prowadząc firmę, zawsze muszę być VAT-owcem? /63
- 8.2. Kiedy muszę zgłosić się do VAT? /63
- 8.3. Kiedy jestem zwolniony z VAT? /65
- 8.4. Czy mogę dostać NIP do rozliczeń UE bez zgłaszania się do VAT? /65
- 8.5. Jak wygląda procedura zgłaszania się do VAT? /66

9. Składki ZUS w jednoosobowej działalności gospodarczej /67

- 9.1. Składka zdrowotna od stycznia 2022 /67
- 9.2. Firma bez rejestracji /69
- 9.3. Ulga na start /71
- 9.4. Mały ZUS /71
- 9.5. Składki proporcjonalne/od przychodu – tzw. Mały ZUS plus /72
- 9.6. Duży/pełny ZUS /75

10. Ponowny wybór opodatkowania /77

- 10.1. Kogo i w jaki sposób dotyczy zmiana formy opodatkowania /77
- 10.2. Ile razy będziemy mogli zmieniać formę opodatkowania /78
- 10.3. Zmiana z ryczałtu na podatek wg skali /79
- 10.4. Zmiana z podatku liniowego na podatek wg skali /80
- 10.5. Korekta składek ZUS /80
- 10.6. Korekta wysokości podatku /81

11. Kasa fiskalna w firmie /83

- 11.1. Kiedy mogę być zwolniony z kasy fiskalnej? /83
- 11.2. Jaka jest procedura rejestracji kasy fiskalnej? /84
- 11.3. Jak na co dzień korzystać z kasy fiskalnej? /85
- 11.4. Jak uzyskać zwrot za kasę fiskalną z urzędu skarbowego? /86
- 11.5. Jak mam ewidencjonować przychody, w przypadku gdy jestem zwolniony z kasy fiskalnej? /87
- 11.6. Jakie zmiany wprowadza Nowy Ład? /87

12. Zatrudnienie pracowników w jednoosobowej działalności gospodarczej	/89
12.1. Umowa o pracę	/89
12.2. Umowa zlecenie – ogólne informacje	/93
12.3. Ogólne informacje i treść umowy o dzieło	/97
13. Przychody, koszty i rozliczenie miesiąca w działalności gospodarczej	/101
13.1. Co to jest przychód w działalności gospodarczej?	/101
13.2. Co to jest koszt w działalności gospodarczej?	/103
13.3. W jaki sposób oszacować wynik finansowy za dany miesiąc?	/104
14. Rozliczenie kosztów samochodów osobowych w działalności gospodarczej	/107
14.1. Własny samochód wykorzystywany do celów służbowych	/107
14.2. Zakup samochodu	/109
14.3. Kredyt	/109
14.4. Leasing lub najem długoterminowy	/110
14.5. Amortyzacja samochodu w firmie	/111
14.6. Wykup samochodu z leasingu do majątku prywatnego (zmiana Nowy Ład)	/115
15. Konto bankowe	/117
15.1. Biała lista podatników VAT	/117
16. Jak wybrać numery PKD	/121
17. Alternatywy dla jednoosobowej działalności gospodarczej	/123
17.1. Spółka z o.o.	/123
17.2. Spółka komandytowa	/124
17.3. Spółka jawna	/126
17.4. Spółka cywilna	/127

18. Przekształcenie działalności gospodarczej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością /129

18.1. Otwarcie spółki, zamknięcie działalności /129

18.2. Sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa (ZPC) /130

18.3. Przekształcenie /130

19. Dziedziczenie działalności gospodarczej /133

19.1. Przedsiębiorstwo w spadku, zarząd i zarządca sukcesyjny – kto jest kim? /134

20. Przykładowe wyliczenia podatków dla różnych typów działalności /137

Wstęp

Jednoosobowa działalność gospodarcza jest wciąż najbardziej popularną formą prowadzenia firmy. W Polsce rocznie zakłada się ich kilkadziesiąt tysięcy, co wynika po części z łatwości w zakładaniu tego rodzaju działalności oraz stosunkowo przejrzystych przepisów. Pomijam fakt, że niektórzy nie mają pojęcia o innych formach prowadzenia firmy, a nawet jeśli o nich słyszeli, wydaje im się, że ich firma jest zbyt mała, by mogli o tym myśleć.

W kontekście działalności gospodarczej, wielu przedsiębiorców jest kuszonych dotacjami na start lub na wsparcie w rozwoju. Dodatkowo, rząd co roku stara się upraszczać załatwianie spraw z ZUS-em. Mimo wszystko od stycznia 2022 rząd zdecydował się mocno zmienić zasady naliczania składki zdrowotnej. W dużym uproszczeniu: będzie liczona od dochodu, a nie jak do tej pory ryczałtowo.

Oczywiście opłacanie niższych składek na początku prowadzenia firmy wiąże się to również z tym, że im mniejsze składki płacimy, tym mniejszą będziemy mieć emeryturę. Ja osobiście nie wierzę w nią wcale. Uważam, że za 10, 20 czy 30 lat emerytur nie będzie lub będą na abstrakcyjnie niskim poziomie, a wysokość opłacanych składek do ZUS-u nic nie zmienia. Ci, którzy wierzą jednak w emerytury z ZUS-u, muszą się liczyć

z tym, że im niższe składki odprowadzają, tym niższą dostaną emeryturę w przyszłości.

Dla przykładu przedsiębiorcy, którzy dzisiaj przechodzą na emeryturę i przez większą część życia prowadzili działalność gospodarczą, otrzymują mniej więcej 1300 złotych miesięcznie. Niezależnie od osoby jest to naprawdę mało. Pytanie, czy rzeczywiście chcemy, żeby tak wyglądała nasza emerytura.

Wśród przedsiębiorców, którzy rozpoczynają działalność gospodarczą, można wyróżnić kilka typów.

Pierwszy z nich to tzw. etatowiec. Obecnie na rynku jest wiele ofert pracy, w których preferowana jest własna działalność gospodarcza. W praktyce wygląda to tak, że zatrudniony pracuje na etacie, ale zamiast umowy o pracę co miesiąc wystawia FV. Tak dzieje się szczególnie w przypadku wyższych zarobków, czyli np. w branży IT. Przy pensjach rzędu 10–20 tysięcy złotych jest to po prostu bardziej opłacalne.

Drugą grupą są przedsiębiorcy, którzy chcą wypróbować pomysł na biznes. Często wśród nich znajdziemy freelancerów, grafików, copywriterów itp. To osoby, które wykonują usługi dla kilku klientów i sami są pracownikami w swojej firmie. Nie myślą oni jednak o zatrudnianiu kolejnych pracowników lub rozszerzeniu usługi. Wbrew wszystkiemu działalność gospodarcza dla freelancera nie jest najgorszym pomysłem. Oczywiście składki do ZUS-u są stosunkowo wysokie, szczególnie po 2,5 roku, natomiast ryzyko biznesowe jest na tyle małe, że opłaca się tę formę wypróbować.

Ostatnią, trzecią grupą przedsiębiorców, są osoby, które poważnie myślą o rozwijaniu dużych biznesów. Planują zatrudniać

pracowników, uruchamiać linię produkcyjną czy niekiedy podejmować wysokie ryzyko, jak w przypadku branży budowlanej. W mojej ocenie można ich nazwać „oszołomami”, ponieważ otwierają działalność gospodarczą bez świadomości tego, z czym to się wiąże. Nie zawsze przewidują ryzyko, które na siebie biorą. Branże z wysokim czynnikiem ryzyka (głównie finansowym) powinny obfitować w firmy inne niż działalności gospodarcze.

Faktem jest, że 90% przedsiębiorców, zakładając pierwszą firmę, otwiera ją pod postacią jednoosobowej działalności gospodarczej. Dlatego właśnie marka **ZUS to nie MUS** postanowiła pomóc tym osobom i ułatwić im życie. Dlatego też powstał niniejszy produkt. Znajdziecie w nim informacje o zakładaniu i zamykaniu firmy, numerach PKD, podstawowych pojęciach i wielu innych aspektach, z którymi mierzycie się w codziennym prowadzeniu firmy.

Obecna aktualizacja tej publikacji powstała na podstawie nowej ustawy, w której mnóstwo przepisów jest niejasnych, często opisanych w sposób enigmatyczny. Pozostaje wciąż wiele niewiadomych. A na dziś nie ma jeszcze konkretnych wyjaśnień Ministerstwa Finansów. Dlatego bez względu na czas, w którym czytasz ten poradnik, zawsze sprawdź, czy oby na pewno nic się w Twojej sytuacji nie zmieniło. Czeka nas bardzo trudny okres na pewno jeszcze wiele zaskakujących decyzji ustawodawcy.

1. Charakterystyka działalności gospodarczej

Według przepisów Ustawy o swobodzie działalności gospodarczej z dnia 24 czerwca 2022 roku jest to „zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły”.

Jeżeli działalność ma charakter regularny, zorganizowany, prowadzona jest we własnym imieniu bez względu na jej rezultat i z zamiarem osiągnięcia zysku, mówimy o prowadzonej działalności gospodarczej.

Podstawowe cechy jednoosobowej działalności gospodarczej to m.in.:

- ma cel zarobkowy – jest nastawiona na zysk,
- ma charakter zorganizowany – np. wynajmowane są pomieszczenia do jej wykonywania, jest prowadzony marketing,
- wykonywana jest w sposób ciągły – oznacza podejmowanie czynności w sposób ciągły, zmierzających do określonego celu; działania mają charakter powtarzalny,

- wykonywana jest we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność – nie jest zarządzana przez zewnętrzną osobę, podmiot.

Kluczowym znaczeniem w identyfikacji jednoosobowej działalności gospodarczej jest ponoszenie bezpośredniego ryzyka z nią związanego.

2. Podstawowe pojęcia

Odkąd zaczęłam współpracę z przedsiębiorcami, a było to prawie 10 lat temu, wciąż widzę, że traktują oni księgowych jak zło konieczne, jak osoby, które nie mówią ludzkim językiem lub jak kogoś, kto chce uprzykrzyć im życie. Właśnie dlatego stworzyłam ten rozdział, aby pomóc Wam ułatwić i poprawić komunikację z księgowym. Jeśli chcesz dobrze prowadzić działalność gospodarczą, musisz po prostu rozumieć poniższe pojęcia.

Pierwszym z nich jest **przychód**. Często zamiennie stosuje się tutaj również pojęcie obrót. Najprościej zapamiętać to jako kwotę, która do nas przychodzi. Przychód roczny będzie zatem sumą wszystkich naszych wystawionych faktur, a w przypadku kasy fiskalnej – paragonów. Często operuje się pojęciem przychodu w ujęciu rocznym (na formularzu PIT), miesięcznym czy kwartalnym.

Kolejnym pojęciem jest **koszt**. Inaczej są to pieniądze, które wydajemy na prowadzenie naszej firmy, aby mogła prosperować i się rozwijać. Kosztem mogą być również szkolenia lub kursy. Pamiętajmy, aby koszty były związane z profilem naszej działalności. Koszty mogą stanowić umniejszenie podstawy do podatku lub nie. Stosując takie kryterium podziału, te pierwsze